

Oulun ammattikorkeakoulun opiskelijakunnan
valtakunnallisen vaikuttamisen ohjelma

Esipuhe

Tämä poliittinen ohjelma on Oulun ammattikorkeakoulun opiskelijakunnan (OSAKO) linjaus opiskelijan yhteiskunnasta, korkeakoulusta ja hyvinvoinnista valtakunnallisesti. Tässä ohjelmassa linjataan ne periaatteet ja toimet, joita opiskelijakunta pitää esillä vaikuttaessaan valtakunnallisesti ja yhteiskunnassa.

Valtakunnallisen vaikuttamisen ohjelmassa on uusien avauksien lisäksi jo perinteiksi muodostuneita kantoja, joista osa juontuu kaukaa historiasta. Niiden päivittäminen ja vahvistaminen myös nyky-opiskelijakunnan mielipiteiksi on paikallaan. Näin kehitetään poliittista keskustelua opiskelijakunnan sisällä sekä tuetaan toimijoiden sitoutumista OSAKOn kantoihin.

OSAKO ajaa ohjelman tavoitteita Suomen opiskelijakuntien liitto - SAMOK ry:n kautta mutta myös alueellisen yhteistyön ja aktiivisen yhteiskunnallisen keskustelun avulla. Esiin nostetaan erityisesti niitä toimenpiteitä, joilla opiskelija voi kasvaa aktiiviseksi ja osallistuvaksi yhteisön jäseneksi - niin ammattikorkeakoulussa, alueella kuin valtakunnallisellakin tasolla.

Ohjelma on hyväksytty edustajiston kokouksessa 15.11.2016.

Koulutuspolitiikka

Korkeakoulujärjestelmä

Korkeakoulujärjestelmän tulee jatkossakin perustua duaalimalliin. Ammattikorkeakoulujen tehtävänä on kehittää alueen työelämää tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnalla sekä tuottaa käytännön osaamiseen ja elinkeinoelämän tarpeisiin vastaavaa koulutusta. Yliopiston on keskityttävä teoreettiseen osaamiseen ja tutkimuksen tuottamiseen. Korkeakoulujen välillä opintojen suorittaminen on joustavaa, ja erilaiset korkeakoulutusmallit tukevat toisiaan.

Eri korkeakouluissa suoritettavat vastaavat opinnot tunnustetaan ja tunnustetaan valtakunnallisten perusteiden mukaisesti. Ammattikorkeakoulututkinto vastaa kandidaatin tutkintoa, ja AMK-tutkinnon suorittaneella on mahdollisuus siirtyä suoraan maisterivaiheeseen. Ylempi ammattikorkeakoulututkinto vastaa maisterin tutkintoa.

Opiskelijavalinnat

Peruskoulun ja toisen asteen opintojen ohjaukseen panostamalla ja tiedottamalla ammattikorkeakoulujen opintovaihtoehtoista mahdollistetaan onnistunut opintoura. Korkeakouluihin hakeminen on yksinkertaista, ja saman alan koulutukseen voi hakea yhdellä pääsykokeella. Hakija on tietoinen vastaavista koulutuksista lähialueella. Opiskelijan siirtyminen vastaavalla tai samansisältöisellä alalla korkeakoulun sisällä sekä korkeakoulujen välillä on mahdollista.

Pääsykokeella mitataan hakijoiden motivaatiota ja soveltuvuutta alalle sekä käytännön soveltamisen osaamista. Valintakoemenettelyjen tulee olla yhdenvertaiset pääsykokeen suorituspaikkakunnasta ja -olosuhteista riippumatta. Opiskelijavalinnan tulee lähtökohtaisesti painottua valintakokeeseen.

Aloituspaiikkoja ei tule lisätä niille aloille, joissa on jo liikakoulutusta ja haasteita laadullisessa työllistymisessä. Uudelle koulutukselle tulee varata riittävä rahoitus huomioiden ryhmäkoot ja mahdollisuus yksilölliseen ohjaukseen.

Joustava opintopolku

Opiskelun tahtia ei saa kiristää kohtuuttomilla opinto- ja poissaoloaikojen rajauksilla sekä opintosuoritusvaatimuksilla. Itsestä riippumattoman poissaolon jälkeen on mahdollista aloittaa tai jatkaa opiskelua joustavasti. Opintojen lisäksi opiskelijan on mahdollista halutessaan esimerkiksi työskennellä, hoitaa lapsiaan tai osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan opintojen aikana.

Muodollisen koulutuksen ulkopuolella hankittu osaaminen huomioidaan paremmin osana tutkintoa. Esimerkiksi asevelvollisuuden suorittamisen tai työnteon aikana opitut taidot otetaan huomioon osaamisen tunnustamisessa.

Sosiaalipolitiikka

Toimeentulo

Perustulomallien vaikutukset nykyisen kaltaisen sosiaaliturvajärjestelmän korvaajana tulee selvittää, huomioiden erityisesti vaikutukset opiskelijoihin. Parhaaksi todettu perustulomalli korvaa nykymuotoisen opintotuen ensisijaisena opiskeluajan toimeentulona.

Kunnes perustulo otetaan käyttöön, opintotuella on tultava toimeen opiskelijan elämäntilanteesta riippumatta. Opintotukea on kehitettävä opintorahapainotteisesti, ei opintolainapainotteisesti. Opintorahan on mahdollistettava täysipainoinen opiskelu. Näin tuetaan tavoiteajassa valmistumista sekä vähennetään opintojen aikaista velkaantumista ja toimeentulo-ongelmista johtuvaa epävarmuutta. Opiskeluiden aikaisen asumisen tukemisen tulee olla ympärivuotista ja riittävän kattavaa.

Harjoittelun aikaiseen toimeentuloon ja sen turvaamiseen on etsittävä uudenlaisia ratkaisuja. Harjoittelu on ensisijaisesti palkallista ja harjoittelun ohjaukseen on panostettava. Palkattoman harjoittelun tulee olla perusteltua ja palkattoman harjoittelun aikana opiskelijalla on mahdollisuus hakea korotettua opintorahaa. Opiskelija voi suorittaa harjoittelunsa täysipainoisesti ilman taloudellista raskautta.

Kesäajan toimeentulotuen saamisesta on tehtävä helpompaa. Kesäajan opintotuki on kevään läsnäolosta riippumaton, jolloin tukea voi nostaa, vaikka opiskelija on ollut keväällä poissaoleva. Opintolaina ei vaikuta toimeentulotuen määrään.

Opiskeluterveydenhuolto

Kaikki terveydenhuoltopalvelut ovat saavutettavissa niin suomalaisille kuin ulkomaalaisillekin opiskelijoille. Palveluiden järjestäjällä on asiantuntemusta korkeakouluopiskelijoista, ja opiskelijoilla on mahdollisuus käyttää opiskelupaikkakuntansa kaikkia terveydenhuoltopalveluita. Myös toiseen asteen koulutuksen aikainen opiskeluterveydenhuolto on kunnossa, jotta korkeakouluopintonsa aloittavat ovat kokonaisvaltaisesti terveitä.

Opiskeluterveydenhuoltoa kehitetään kokonaisuutena, joka mahdollistaa paikalliset, eri oppilaitosten opiskelijat huomioon ottavat järjestelyt. Opiskeluterveydenhuoltoon on kuitenkin luotava valtakunnallinen ohjausjärjestelmä, järjestetäänpä se ammattikorkeakoulun tai muun järjestelmän välityksellä. Opiskeluterveydenhuolto on järjestettävä sosiaali- ja terveysministeriön suositusten mukaisesti.

Asuminen

Opiskelija-asumisen tulee olla kohtuuhintaista ja asuntojen tulee sijaita lähellä oppilaitoksia ja/tai hyvien liikenneyhteyksien varrella. Asumisratkaisussa otetaan huomioon opiskelijoiden erilaiset elämäntilanteet ja asuntotarpeet.

Yhteiskunta

Suomen opiskelijakuntien liitto – SAMOK ry

SAMOKia tulee kehittää opiskelijavetoisesti vahvaksi ammattikorkeakouluopiskelijoiden valtakunnalliseksi edunvalvojaksi, jonka toiminnan painopisteet ovat valtakunnalliseen päätöksentekoon vaikuttaminen ja opiskelijakuntien toiminnan tukeminen materiaaleja tuottamalla ja koulutuksia järjestämällä. Liitto ajaa opiskelijakuntien liittokokouksessa päättämiä yhteisiä valtakunnallisia tavoitteita. Opiskelijakunnat pystyvät vaikuttamaan SAMOKin toimintaan läpi vuoden. Kaikessa SAMOKin toiminnassa huomioidaan opiskelijakuntien erilaiset resurssit, ammattikorkeakoulujen alueelliset erot ja maantieteellinen sijainti. Vastuu opiskelijakuntien toiminnan kehittämisestä on puolestaan opiskelijakunnilla.

Yhteiskunnallinen aktiivisuus

Opiskelijakunta on ammattikorkeakouluopiskelijaa lähimpänä oleva taho, joka kasvattaa aktiivisia korkeakoulu yhteisön jäseniä. Opiskelijakunta opettaa omalla toiminnallaan opiskelijaa aktiiviseksi, valveutuneeksi ja kriittiseksi kansalaiseksi.

Ammattikorkeakouluopiskelijaliikkeen on edistettävä opiskelijoiden osallistumista kaikkeen yhteiskunnalliseen ja poliittiseen toimintaan sekä kannustettava opiskelijoita äänestämään vaaleissa. Valtakunnallisten vaalien ennakoäänestyspisteitä tulee sijaita korkeakoulujen kampuksilla. Opiskelijatoiminnassa hyväksytään erilaiset arvot ja mielipiteet.

Työura alkaa jo opintojen aikana

Opintojen ja työssäkäynnin yhdistäminen on joustavaa. Opiskelu ja työelämä eivät ole toisistaan irrallisia ja työelämässä hankittu osaaminen tunnustetaan ja tunnustetaan. Elinikäinen oppiminen ja jatkuva ammatillinen kehittyminen ovat mahdollisia. Työnteon tulee olla kannattavaa.